کتابخانه آستانه قدس
وقف آقای حاج مختار معینی اسانلو ... دارد

باسمه تعالی
فهرستبرگه منابع چاپ سنگی - اداره مخطوطات

شماره ثبت:	۳۳۷۰۷
رده‌بندی دیویی:	۲۹۷/۴۸۲ ع۵۱۳د ۱۳۴۴
سرشناسه:	عرب باغی، حسین، ۱۲۵۶ - ۱۳۲۹.
عنوان قراردادی:	دعوت بر وفاق و رفع شقاق از بین اهل آفاق
عنوان:	رساله دعوت بر وفاق و رفع شقاق از بین اهل آفاق.
کاتب:	تاریخ کتابت:
محل نشر:	[تهران] ناشر: مطبعه علمیه تاریخ نشر: [۱۳۴۴ ق]
صفحه شمار:	۱۴ ص مصور☐ درسی☐ گراور یا افست☐
زبان:	فارسی ابعاد: ۲۰x۱۵ نوع خط: نسخ
روش تهیه:	وقفی☑ اهدایی☐ خریداری☐ ارسالی☐
توضیحات:	مختار معینی تاریخ ثبت: مهر ۱۳۱۴
یادداشتها:	
موضوع(ها):	۱. وحدت اسلامی.
شناسه(های) افزوده:	الف. معینی، مختار، واقف. ب. عنوان.
فهرستنگار:	شیبانی تاریخ فهرستگاری: ۸۳/۳

کتابخانه آستانه قدس
وقفی آقای حاج مختار معینی بتاریخ دوازدهم شهریور ۱۳۱۴

در حال فهرست نویسی

۱۱۴۲

۱۶۵۹۶

کتابخانه آستان قدس

اسم کتاب: رساله دعوت بر وفاق ـ فارسی

مؤلف: آقا سید حسین عرب باغی

چاپی: سنگی نسخ طبع تبریز

سال طبع یا تحریر: ۱۳۴۴ ق — عدد اوراق:

جزء کتب: تفسیر — شماره:

شماره عمومی: ۲۳۶۹ — شماره قبض: ۳۰۶۸۲

واقف: حاج مختار معینی — تاریخ وقف: مهر ۱۳۱۴

طول: — عرض: — قفسه:

۳۳۷۵۷

سال ۱۳۴۸ خورشیدی بازدید شد

هو

رسالهٔ دعوت بر وفاق و در رفع شقاق از بین اهل آفاق

بسم الله الرحمن الرحیم

الحمد لله الذی امر بالوفاق ونهی عن الاختلاف والشقاق والصلوة علی جمیع انبیاء الآفاق الذین امروا بالاشفاق ومنعوا عن الافتراق والنفاق وبعد قال الله تعالی یا ایها الناس اتقوا ربکم الذی خلقکم من نفس واحدة وخلق منها زوجها وبث منهما رجالا کثیرا ونساء یعنی ای مردمان روی زمین پرهیزکاری بکنید و در حلال و حرام مخالفت نکنید بخداوند و خالق خودتان که همهٔ شماها را از نسل و صلب یکنفر مرد که حضرت آدم باشد خلق فرمود و از باقی طینت او زوجهٔ او را آفرید و بعد از خلق کردن آنها دو نفر پس ذکور و اناث بسیار را از آنها نشر کرده و در این آیهٔ شریفه بیان فرموده که جمیع مردمان روی زمین از یک پدر و مادرند و اهل همهٔ آفاق برادر و برابرند چه عرب باشد

کتابخانهٔ آستانهٔ قدس

و یا عجم و چه فارس باشد و یا ترک و یا کرد و یا هند و یا سند و یا اهل آسیا و یا افریقا و یا اروپا و یا امریکا و یا اهل جزایر ها و یا در جزایر دیگر دنیاها پس باید همهٔ نوع انسان بدون تفاوت بلدان از اهل ایران و توران و فرنگیان و هندیان یکدیگر را برادر بدانند و بر همدیگر ظلم و تعدی و اجحاف و خلاف نکنند و مثل وحشیان و درندگان بجان و مال و عرض و ناموس دیگران دست درازی ننمایند و ایضا در سورهٔ حجرات فرموده یا ایها الناس انا خلقناکم من ذکر وانثی وجعلناکم شعوبا وقبائل لتعارفوا ان اکرمکم عند الله اتقیکم یعنی ای مردمان اهل جمیع آفاق از سفید و سیاه و سرخ و زرد بلا فرق در بین اهالی بلاد بدرستیکه ما خداوند و آفرینندهٔ همهٔ موجودات و مخلوقات از هر نوع جمادات و نباتات و حیوانات خلق نمودیم همهٔ شما نوع انسانرا از یکنفر مرد و یکنفر زن و قرار دادیم شمارا شعبه ها و قبیله ها از برای اینکه بعض از شما بعض دیگر را بشناسد و هر طایفه بنام مخصوص معروف شود و همهٔ شماها برادر و برابرید و از یک پدر و مادرید و بر همدیگر زیادتی ندارید و بدرستیکه گرامی ترین شما اولاد یکنفر پدر و مادر بحسب شان و مرتبه و قرب در نزد خداوند پرهیزکاران شماها است از ظلم و تعدی کردن

بازبینی شد

بدیگران و برادران خودشان واین حاصل ترجمهٔ آیه است و در این
آیه خداوند همهٔ نوع انسانرا برادر وخواهر و برابر قرار داده وبیک
پدر و مادر نسبت ومنسوب فرموده بدون فرق در بین اهل اسیا
واروپا وامریکا وبدون تفاوت در بین عرب وعجم وکرد وهند
وترک وفارس وفرنگ وغیر از اینها از طوایف انسان از اولاد
حضرت آدم ولکن بهتر نوع را از انسان پرهیزکاران وظلم وعدوان
نکنندگان قرار داده واین نوع قرار داد نیز موافق عقول ونطق
وجدان هر انسان کامل وعاقل است که خوبترین مردمان آن
کسانند که بدیگران ظلم واجحاف نکنند ودر بیست آیهٔ قران خداوند
رحمن یا ایها الناس فرموده وهمهٔ اهل بلدان از هر نوع انسان
را بیک خطاب مخاطب کرده بدون فرق در بین اهالی بلاد وافاق
ودر پنج آیه یا بنی آدم فرموده وهمهٔ اولاد حضرت آدم را نداء وصدا
کرده واختصاص بطایفهٔ از عرب وعجم وهند وسند وکرد وترک
وفارس وفرنگ وروس وانکلیس نداده وبلکه نوع بشر را خطاب
فرموده ودر سورهٔ آل عمران فرموده واعتصموا بحبل الله جمیعا ولا
تفرقوا یعنی همهٔ شما اولاد بشر بدون فرق در بین مرد وزن وسفید
وسیاه چنگ بزنید بریسمان محکم توحید ودین خداوند ومتفرق
نشوید ودر خداوند شناسی وخداپرستی اتحاد بکنید واختلاف

ونفاق نمائید ودر این آیه شریفه نیز همهٔ نوع بشر را مخاطب کرده
وجمیع ایشانرا بر اتفاق واتحاد امر فرموده واختصاص بر عجم وکرد
وترک وفارس وعرب وهند وسند وفرنگ وغیر از اینها
نداده وخطابات آیات مذکوره بشعبهٔ وقبیلهٔ وطایفهٔ وباهل
ولایتی وافقی ومکانی وزمانی وزبانی ومردمان از ایرانی وتورانی
وهندی وسندی وروسی وانکلیسی وامریکائی والمانی
وفرنگی ودریائی وصحرائی مختص نکرده وکسی خاص و
جمعی مخصوص را اهل قران ننموده وبلکه همهٔ نوع انسانرا در
خطابات قران مخاطب فرموده تا اینکه کسی نگوید که ما فقط
اهل قران هستیم وقران بما اختصاص دارد بخلاف توریة وانجیل
زیرا که در قران خطاب آنها فقط از برای بنی اسرائیل شده و
عموم نوع انسان در اند وکتاب مخاطب نشده اند وبلکه در
خود توریة وانجیل خطاب بخود بنی اسرائیل است چنانکه در
رسالهٔ سیف فاصل در رد قاصر جاهل بیان کرده ام ودر بمبئی
ایران طبع شده وبسیار محل تعجب است از اهل افریقا واروپا
وامریکا وفرنگیان که از بنی اسرائیل نیستند وبر ایشان نسبت
ندارند وباز همهٔ اینها توریة وانجیل را کتاب خودشان قرار
داده اند وخودشانرا بحضرت موسی وعیسی نسبت میدهند

و بنی اسرائیل که در مصر و بیت المقدس هستند چطور شده
که بر فرنگیان نمیگویند که از توریة و انجیل بشما ها نسبتی ندارد
و اندر کتاب بما مختص است و از اینها ظاهر میشود که بنی اسرائیل
مصر و شامات فریب داده اند و اهالی سائر بلاد را فریفته اند و چشم
بندی کرده اند و آن بیچارگان را بدون دلیل قاطع و برهان ساطع
یهودی و مسیحی نموده اند و عقلاء و دانایان روی زمین باید
خنده بکنند بر فرنگیان سائر بلدان و تعجب نمایند بایشان که
چطور یهودی و مسیحی شده اند و حال آنکه آنها از بنی اسرائیل و
از اولاد حضرت یعقوب نیستند و خطاب توریة و انجیل اختصاص
بر بنی اسرائیل دارد و چرا کورکورانه داخل یک مذهب شوند و
حال آنکه آورنده آن ایشانرا ندا و صدا نکرده و ابدا با ایشان چیزی
نگفته و اصلا آنهارا خطاب ننموده و تعجب از این بلا ترجیح میشود
و زیادتر از این محل خنده چه خواهد شد اگر کسی فی الجمله رشد
و شعور و عقل داشته باشد و یهودی و مسیحی شدن اهل سایر بلاد
از تقلید اخلاف باسلاف شده و از پیروی کردن اولاد به پدران
خودشان که حیله و یا از فریب دادن بعض یهودیان و بعض نصارا
شامیان بوده است که عوام فرنگیان را چشم بندی کرده اند و آنها
را فریفته اند و بدون علم و دلیل بدین خود یهود و نصاری داخل

کرده و فرنگیان ساده لوح و عوام نیز باور نموده اند و بدون فکر و دقت
بمذهب یهود و نصاری داخل شده اند و فرنگیان که بعد از آنها
آمده اند بایشان تقلید کرده اند و بدون برهان فریب آنها را قبول
نموده اند و تعجب بیشتر از بعض اهل ایران و از بعض اهل قفقازات
است که ابدا ربطی بر بنی اسرائیل ندارد مذهب یهود و نصاری
دارند و اما آیات قرآن چنانکه ذکر شد پس خطابات آن بجمیع
مردمان روی زمین شده است و علاوه بر اینها خود حضرت محمد بن
عبد الله صلی الله علیه و آله در کتاب خودش بر همه مردمان
روی زمین خبر داده و در قرآن خداوند فرموده قُلْ يَا أَيُّهَا
النَّاسُ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ جَمِيعًا یعنی ای پیغمبر ما بگو بر همه مردمان
که من فرستاده خدایم بسوی جمیع مردمان روی زمین بدون فرق
در بین طوایف و قبایل و اهالی بلدان از سفید و سیاه و در آیات
دیگر رَحْمَةً لِلْعَالَمِينَ وَنَذِيرًا لِلْعَالَمِينَ وَكَافَّةً لِلنَّاسِ وَخَاتَمَ النَّبِيِّينَ
خطاب شده و همه نوع انسان را ندا کرده و صلای نموده در بین
اهل کره زمین فرق نگذاشته و با اهل همه مکان و همه زمان در همه زبان
که باشند خود را با این آیات معرفی کرده و هر چند بیگر خود آنحضرت
ایرانی بوده چنانکه در رساله برهان در بیان پیغمبران ایمان بیان
کرده ام ولکن همه دنیا آنها را صدا نست

وبا اهل هر زبان چنان گفتگو میکرد که اهل آن زبان آنحضرت را
از خودشان میدانستند بود وهمچنین اوصیاء او واختصاص بطایفه
عرب وعجم وکرد وترک نداشتند وبر همه روی زمین مساوی و
بدون فوق بودند وآبائیان او برجمیع مردمان وهمه نوع
انسان خطاب بود وبا وجود این اگر کسی بگوید که او عرب بوده
ویا از عرب بوده ویا از ایران بوده وبما ربطی ندارد دلیل آنکس از
از جمله احمقان واز زمره سفیهان واز فرقه جاهلان واز جماعت
نادان ومنافقان ومعاندان است وآن شخص از تاریخ بدون
اطلاع ومحض جاهل وجاهل محض است زیرا که همه اهل تاریخ
میدانند که آنحضرت درس زبان عرب را نخوانده بود تا چه
رسد بزبان فارسی وترکی وهندی وکردی وفرنگی وبا همه
اینها گفتگوی میداشت وسریانی وعبرانی ویونانی تکلم میفرمود
وبا عجمها خصوصاً با فرستادگان شاه ایران چقدر گفتگوها نمود
حال آنکه ایشان یک کلمه عربی نمیدانستند وهمچنین با فرنگیان وباقیصرهای
آن زمان وفرستاده ایشان وکاغذ ایشان وکاغذ با آنها هم چنین
بود اوصیای آنحضرت از حضرت امیرالمؤمنین ع واولاد آنحضرت تا
با امام حسن عسکری ع بجماعت عرب اختصاص نداشتند وزنان فارس در حرم
ایشان بودند وبا آنها بازبان فارس وبا ترکان بازبان ترکی گفتگو

میکردند پس هر کس بگوید که آنحضرت عرب بودند ویا العیاذ بالله ایرانی
نبودند را بفرض آنکس از جمله مجانین واز زمره دیوانگان واز جمله عنـ
عناد کنندگان وبنای فساد گذارندگان واز اهل نفاق واز
طایفه اهل فتنه وشقاق ودر صورت انسان ودر واقع شیطان
واز اهل عدوان خواهد شد وبلکه رسوای جهان واز جمله
منافقان در نظر عاقلان ودانایان خواهد گشت زیرا که آنحضرت
جمیع مؤمنان ومسلمانان را برادر وبرابر فرموده ودر سوره
حجرات خداوند فرموده إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ فَأَصْلِحُوا بَيْنَ أَخَوَيْكُمْ
یعنی بدرستیکه جمیع مؤمنان وخداشناسان برادرند در هر
مکان وزمان وبلدان بوده باشند پس برادران دینی خودتان اصلاح
بکنید ونزاع نکنید ودر کافی از حضرت صادق ع روایت
کرده که مؤمنین از یک پدر ومادرند وزمانیکه بیکنفر صدمه
وارد شود سائر مؤمنان باید با او اعانت بکنند وایضاً در
کافی روایت کرده که آنحضرت فرمود همه مؤمنان برادر یکدیگرند
وبر همدیگر بمنزله چشمند ودل یکدیگرند وبر همدیگر خیانت
وظلم وخلاف وعده نمیکنند ودر تفسیر قمی از حضرت رسول الله
ص روایت کرده که فرمود همه مردمان از یک پدر ومادرند وافتخار
کردن بر پدران خودشان از عادات زمان جاهلیت است تا

اخر حدیث و مثل اینها است احادیث دیگر و در این احادیث مثلا
ایهٔ شریفه همه مؤمنان را برادر و برابر قرار داده اند و عرب و
عجم و ترک و فارس و کرد و لر و غیر از اینها را ملاحظه نفرموده
اند و با ایران و توران و هندوستان و فرنگستان و در میان
نظر نکرده و همه نوع انسان را بعد از خداشناسی که معنای ایمان
است برادر و مساوی همدیگر فرموده و در صورت اختلاف
پیدا شدن در میان ایشان امر باصلاح فرموده اند و در آیه
دیگر در سورهٔ حجرات فرموده وَإِنْ طَائِفَتَانِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ اقْتَتَلُوا
فَأَصْلِحُوا بَيْنَهُمَا فَإِنْ بَغَتْ إِحْدَاهُمَا عَلَى الْأُخْرَى فَقَاتِلُوا الَّتِي تَبْغِي
حَتَّى تَفِيءَ إِلَى أَمْرِ اللَّهِ یعنی هرگاه دو طایفه از مؤمنان و خداشناسان
باهمدیگر قتال و جدال و قیل و قال بکنند پس باید سایر مؤمنان در
بین ایشان اصلاح نمایند و اگر یکی از آنها طایفه دیگر را ظلم و تعدی
بکند پس ظلم کننده را بکشید تا اینکه بر گردد بحکم خداوند که رفع ظلم
از بین عباد و دفع فساد از اهل بلاد است و در این آیه دستور العمل
داده که در فرض وقوع اختلاف در میان دو طایفه چه عرب و چه عجم و
چه کرد و چه لر و ترک و چه ترک با ترک و چه کرد با کرد و چه عرب با عرب
و چه هند با هند و با غیر از اینها باشد باید سایر مردمان در میان
ایشان اصلاح نمایند و در سورهٔ نساء فرموده وَإِنْ خِفْتُمْ شِقَاقَ

بَيْنِهِمَا فَابْعَثُوا حَكَمًا مِنْ أَهْلِهِ وَحَكَمًا مِنْ أَهْلِهَا إِنْ يُرِيدَا إِصْلَاحًا يُوَفِّقِ اللَّهُ
بَيْنَهُمَا یعنی اگر در بین زوج و زوجه شقاق و نفاق باشد و از اختلاف
ایشان ترس داشته باشید پس یکنفر از طرف مرد و یکی را از جانب
زن حکم کننده قرار بدهید و اگر اند و اراده اصلاح نمایند خداوند
نیز توفیق اصلاح عطا میفرماید و این آیه هرچند که محل ورودش
در زوجین است ولکن در هر نزاع و تنازع در بین دو نفر و دو طایفه
و دو دولت و اهل دو ولایت حکم آیه جاری است چنانکه در احادیث
بیان شده و از جهت این آیه در جنگ صفین عمرو بن عاص و
ابوموسی حکم شدند و در تفسیر روایت کرده که یکنفر مخالف
از هشام سؤال کرد که چرا خداوند در قضیه حکمین در صفین
توفیق اصلاح نداد هشام گفت زیرا که هر دو نفر آنها اراده
اصلاح نداشتند و خیال آنها افساد بوده است چنانکه
بعد از آن معلوم شد و در این آیه دستور العمل داده که
در صورت وقوع اختلاف در بین مردمان هرچند یکدیگر
نفر باشد و اگرچه زوجین شوند باید از خارج دو نفر و یا چند
نفر حکم کننده تعیین شود و در بین ایشان حکم بکنند و حق
را از باطل امتیاز بدهند و ظلم را از بین عباد و از میان
بلاد بدون افساد و فنا بردارند و برادری و برابری را

محکم نمایند و در سوره حجرات فرموده لَا یَسْخَرْ قَوْمٌ مِنْ قَوْمٍ
عَسٰی اَنْ یَکُونُوا خَیْرًا مِنْهُمْ یعنی سخریه نکنند یک قومی بقومی
دیگر زیرا که شاید آنها از ایشان خوبتر باشند در نزد خداوند از
جهت تقوی و پرهیزکاری تا آنکه فرموده وَلَا تَلْمِزُوا اَنْفُسَکُمْ وَلَا
تَنَابَزُوا بِالْاَلْقَابِ یعنی بعض از شما بر بعض دیگر عیب نگیرد و بدگوئی
نکند و همدیگر را با القابها و نامهای زشت و بد نداء و صدا نکند
و در این آیه همه مؤمنان و خداشناسان را نهی کرده و منع نموده
از اینکه طایفه بطایفه دیگر بد نگویند و سخریه نکنند مثل اینکه
العیاذ بالله جماعة فارسی زبان ترکی زبان خر و گاو بگویند و
یا اینکه عرب بعجم و عجم بعرب و یا اینکه اکراد بعرب و عجم بگویند و یا اینکه
ایشان بآنها و بر لودها و یا غیر از آنها چیزی بگویند و نسبت زشتی
بگویند و بد هند زیرا که اینها خلاف حکم خداوند است و منافی
برادری و بلکه از دیوانگی و از احمق بودن است و ضد آیات و روایات
صحیحه و مخالف بخداوند و پیغمبران روی زمین است و بلکه اختصاص
باهل اسلام ندارد چنانکه در آیات سابقه ذکر شد که همه نوع انسان
برادرند و بنابراین دولت با دولت دیگر جنگ کنند و بلکه باید
اسباب ناریه و آلات قتاله از میان نوع انسان برداشته شود و در
روی زمین سبب قتال و جدال و قیل و قال نبوده باشد و از این جمیع

دول و ملل و نحل آلات ناریه یکمرتبه رفع و دفع بشود و الفت تامه و
مودت کامله و محبت با قاعده حاصل شود و در میان شاهان کره
زمین برادری و برابری بوده باشد و یکی از ایشان بدیگران تعدی
نکند و بحقوق و بر بلاد یکدیگر تجاوز ننمایند و اگر خدا نکرده یکنفر از
ایشان مست و دیوانه و احمق شود و بنای تعدی و اجحاف به
ولایت دیگری بگذارند بر همه ایشان لازم است که از آن مست
و دیوانه جلوگیری کردن و منع نمودن و باو تنبیه فرمودن و خون
و مال نوع انسان را حفظ و حراست کردن چنانکه معنای آیات
سابقه یا بنی آدم و یا ایها الناس همین است و اختلاف بلاد و
تعدد ولایات چند نفر از برادران باعث قتل و غارت همدیگر
نمیشود اگر انسان باشند و خصوصاً در یک ولایت و در تحت
سلطنه یک پادشاه بشوند مثل اهالی ایران از عرب و عجم و
کرد و لور و ترک و فارس و مسلمان و مسیحی و یهود و زردشتی
و سنی و شیعه و حنفی و مالکی و حنبلی و شافعی و جعفری و نصاری
و ارمنی و غیر از ایشان پس نباید این برادران و اولاد حضرت
آدم و رعیت یک پادشاه و اولاد و برادران یک وطن و یک
آب و خاک با هم دیگر تنازع و تشاجر و قتال و جدال نمایند و
مثل وحشیان صحرا و جانوران بیابان بجان یکدیگر حمله بکنند

کتابخانه آستانه قدس

واز زمرهٔ انسان خارج شوند واز حیوانات بدتر باشند و یکی بگوید من کُرد و دیگری بگوید من عرب و یا عجم و یا ترک و یا فارس و یا مسلمان و یا مسیحی و همهٔ اینها از جهل و بی غیرتی است اگر در خانه کس است یک حرف بس است تمام شد بدست احقر فانی حسین بن نصر الله عرب باغی در عشاء ششم از روز ششم از دههٔ سیم از ماه ششم از دههٔ پنجم از صد چهارم از هزار دویم از هجرت نبوی صلی الله علیه و آله

طبع بمطبعة العلمیه

سال ۱۳۴۸ خورشیدی
بازبینی شد

۱۱۴۲